

Результати опитування керівників підприємств Закарпатської області щодо їх ділових очікувань*

III квартал 2025 року

* Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Закарпатської області в III кварталі 2025 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств **Закарпатської області** у III кварталі 2025 року свідчать, що, зважаючи на війну, брак кваліфікованих працівників, високі ціни на сировину та матеріали, недостатній попит, респонденти послабили очікування щодо обсягів виробництва товарів і послуг в Україні, однак позитивно оцінили перспективи розвитку своїх підприємств у наступні 12 місяців. Очікувалося помірне зростання цін, девальваційні очікування залишалися високими.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікували:

- скорочення обсягів виробництва товарів та послуг в Україні: баланс відповідей – «мінус» 7.1% (у попередньому кварталі – 21.4%) (графік 1), у цілому по Україні – 6.1%;
- помірну інфляцію: 71.4% респондентів області очікували, що зростання цін не перевищить 10.0% (у попередньому кварталі – 64.3%), у цілому по Україні – 42.1%. Головними чинниками інфляції респонденти продовжували називати воєнні дії та їх наслідки, витрати на виробництво та курс гривні до іноземних валют (графік 2);
- девальвацію національної валюти: знецінення гривні відносно долара США очікували 85.7% респондентів (як у II кварталі 2025 року), у цілому по Україні – 83.9%;
- поліпшення фінансово-економічного стану своїх підприємств: баланс відповідей – 14.3% (попередньому кварталі – 7.1%) (таблиця), у цілому по Україні – 1.7%;
- збільшення обсягів реалізації виробленої продукції, у тому числі на зовнішньому ринку: баланси відповідей – 18.2% та 25.0% відповідно (у попередньому кварталі – 14.3% та 0.0% відповідно) (таблиця). У цілому по Україні – 11.0% та 16.1% відповідно;
- збільшення обсягів інвестиційних видатків як на виконання будівельних робіт, так і на машини, обладнання та інвентар: баланси відповідей – по 7.1% (у попередньому кварталі – 0.0% і 7.1% відповідно) (таблиця). У цілому по Україні – 0.0% та 4.3% відповідно;
- зменшення кількості працівників на своїх підприємствах: баланс відповідей – «мінус» 7.1% (у попередньому кварталі – 0.0%) (графік 4), у цілому по Україні – «мінус» 4.4%;
- зростання цін на товари / послуги, що купують підприємства, та на товари / послуги власного виробництва: баланси відповідей – 85.7% та 57.1% відповідно (у II кварталі 2025 року – 78.6% та 64.3% відповідно) (графік 6). За оцінками респондентів, на подорожчання товарів / послуг власного виробництва найбільше впливатимуть ціни на енергоносії, сировину та матеріали, а також вартість трудових ресурсів (графік 7);
- уповільнення зростання витрат на одиницю продукції та вищі темпи зростання витрат на оплату праці одного найманого працівника: баланси відповідей – 38.5% і 57.1% відповідно (у II кварталі 2025 року – 50.0% і 42.9% відповідно) (графіки 4, 6).

Головними чинниками, що обмежували спроможність підприємств нарощувати виробництво, респонденти називали воєнні дії та їх наслідки, брак кваліфікованих працівників, занадто високі ціни на сировину та матеріали, а також недостатній попит (графік 5).

Частка респондентів, які планували брати банківські кредити, знизилася до 21.4% з 42.9% у попередньому кварталі (графік 8). Респонденти надавали перевагу запозиченням у національній валюті. Головними стримуючими чинниками залучення кредитних ресурсів респонденти називали невпевненість у спроможності підприємства вчасно виконувати боргові зобов'язання, наявність інших джерел фінансування та занадто високі ставки за кредитами (графік 9).

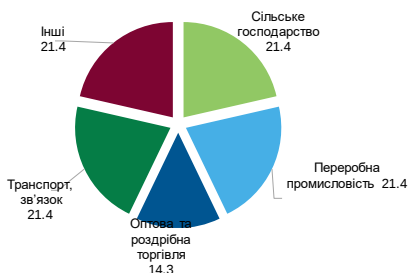
92.9% респондентів зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 96.1%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

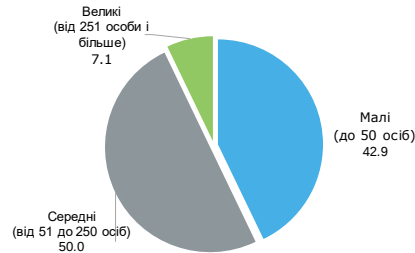
- поточний фінансово-економічний стан підприємств погіршився й оцінювався як поганий: баланс відповідей – «мінус» 35.7% (у попередньому кварталі – «мінус» 14.3%), у цілому по Україні – «мінус» 4.5%;
- рівень залишків готової продукції власного виробництва залишався нижчий, ніж нормальний: баланс відповідей – «мінус» 33.3% (у попередньому кварталі – «мінус» 12.5%);
- підприємства області були змушені залучати додаткові виробничі потужності, щоб задовольнити неочікуване збільшення попиту: баланс відповідей – «мінус» 7.1% (у II кварталі 2025 року – «мінус» 14.3%).

Паспорт вибірки^{1, 2}

Розподіл респондентів за основним видом діяльності підприємств (за КВЕД), %

Розподіл респондентів за розміром підприємств за кількістю працівників, %

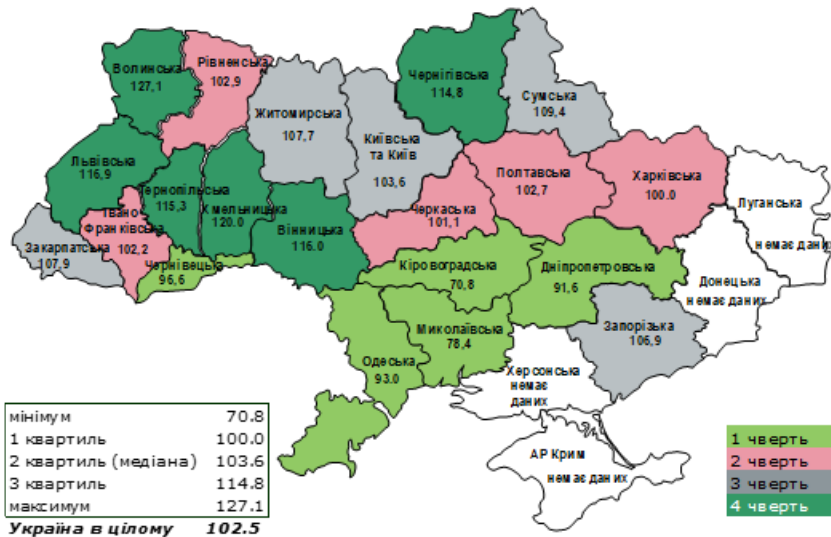

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- період проведення – 31 липня – 20 серпня 2025 року;
- опитано всього 14 підприємств;
- вибірка підприємств за видами економічної діяльності нерепрезентативна.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

*квартіль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значень показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
**медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств Закарпатської області щодо ділової активності (за складовими)

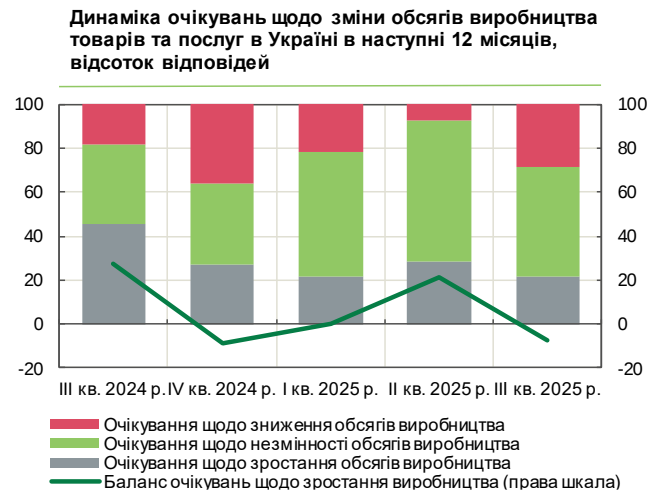
Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	III кв. 2024 р.	IV кв. 2024 р.	I кв. 2025 р.	II кв. 2025 р.	III кв. 2025 р.
фінансово-економічного стану	0.0	0.0	-7.1	7.1	14.3
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	0.0	-18.2	0.0	14.3	18.2
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	-9.1	-9.1	0.0	0.0	7.1
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	0.0	0.0	0.0	7.1	7.1
кількості працівників	0.0	-27.3	-14.3	0.0	-7.1

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

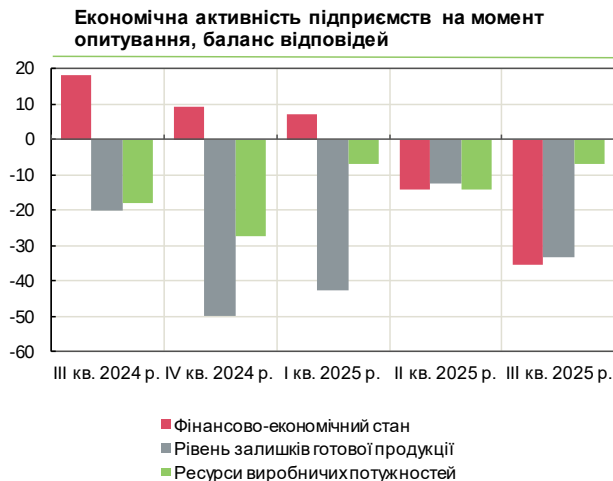
Графік 1

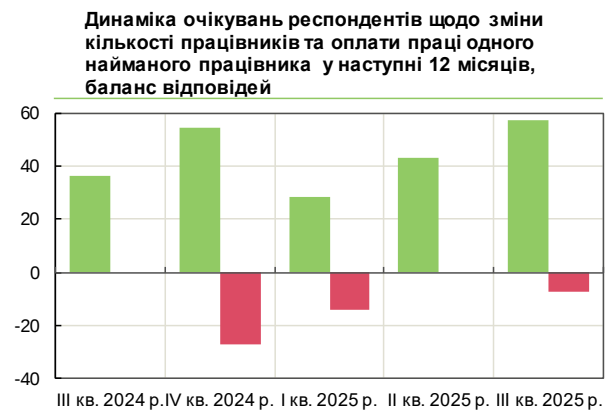
Графік 2

Графік 3

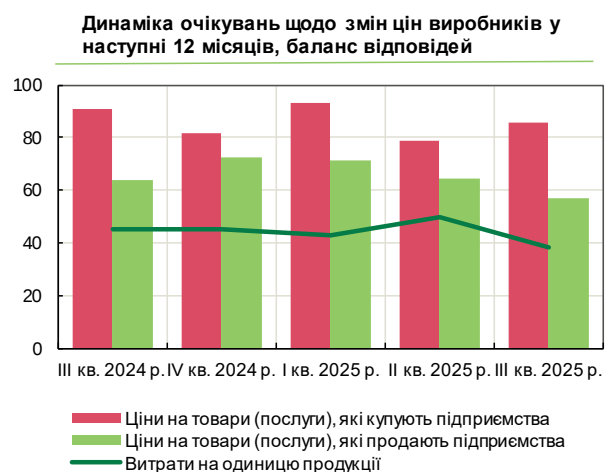
Графік 4

Графік 5

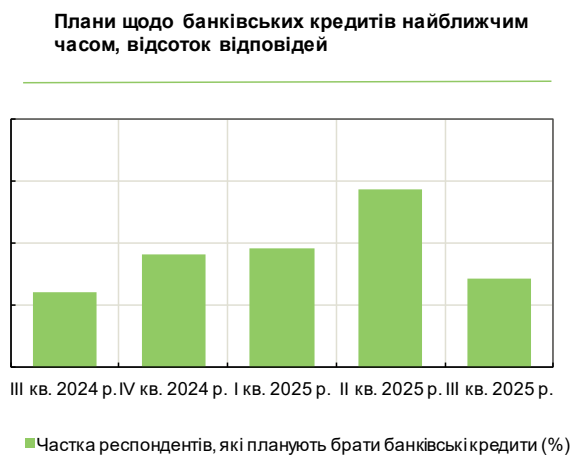
Графік 6

Графік 7

Графік 8

Графік 9

